

B. B. BERGEN

M. 1611, 69

UNDER ÅKET

Nr. 18.

For Norges frihet.

30. desember 1941.

Allierte krigsstyrker gjør landgang på Sør Vågsøy og Måløy.

Lørdag den 27. desember foretok allierte styrker landgang på Sør Vågsøy 200 km. nord for Bergen. Der er nå utsendt en fullständig redegjøring for taktet. Beskyttet av et tykt røketeppe ble britiske spesialtropper "Commandos" og norske styrker landsatt. De tyske kystbatterier ble bragt til taushet av flåten og flyene. Alle tyske barakker på Sør Vågsøy og Måløy ble ødelagt, og hele garnisonen på Måløy ble enten drept eller tatt tilfange. Et batteri på 4 kanoner ble fullständig smadret. Tyskerne gjorde hard motstand og der utviklet seg hårde gatekamper idet tyskerne forsøksset seg i husene. En større fabrikk som eies av en quisling og som var i drift for tyskerne ble ødelagt. Likeledes en radiostasjon. De allierte hadde også endel tap og mistet ialt 8 bombefly og 3 jagere.

8 fientlige skib ble senket samt 2 vepnede trålere og en vepnet tåubåt. Handelskibene - endel av dem ihvertfall var blitt satt på land av frykt for at de skulle bli kapret. Imens engrep Blenheim fly en konvoy utenfor kysten og rammet flere med fulltreffere. Minst et større transportskip ble senket. Flyplassen på Herdla ble også angrepet. Der var fulltreffere på startbanen og der ble gjort stor skade. Minst 4 fientlige fly ble ødelagt. Enda toktet til Måløy betegnes som et mindre toktet, forløp det i alle deler vellykket og den britiske flåte led intet tap. Kl. 15.45 trakk de seg tilbake etter å ha fullført sin oppgave. En offiser har beskrevet hvorledes de britiske skib snek seg inn gjennom leden. Fyrtøyene lyste vei. Hvert eneste skib ble ført av norsk los og hver avdeling "commandos" hadde 2 norske offiserer. Konvojen gikk trygt gjennom de smale løp som på sine steder bare er 3 kabellengder bred. Skibene la seg i skyggen av fjellene. Ved daggry gikk troppene i land i mindre fartøy. Kanoner fra krigsskibene som leverte 50 granater i minuttetsmadret berghammeren hvor de tyske batterier var plasert. Så begynte landstigningen. Ikke en eneste tysker slapp unna. Hånd bombefly fløy over bukta og la røkbomber fra 50 fots høyde. Tyske maskingeværer sendte noen salver inn i røkskyen, men de gjorde ingen skade. troppene samlet seg nå til den farlige del av framrykningen gjennom hovedgaten. De gikk sprangvis gjennom byen. Mange tyskere brant inne i hus som tok fyr av håndgranatene, og sentrum begynte å brenne. Det var først da alle ledd i oppgaven var løst de trakk seg tilbake. 120 tyskere ble drept og 95 ble tatt tilfange og ført til England sammen med 9 quislinger. Sprengningen av fabrikkene var en meget farlig oppgave idet de var ganske nær det sted hvor de hardeste kamper foregikk. Den eneste tyske tanks som var på stedet ble ødelagt. Der viste seg meget få tyske fly og de britiske jagere var for det meste arbeidsledige. Den britiske oberst som ledet toktet uttaler at der ble gjort alt hva gjøres kunne for å spare sivilbefolkingen med minst mulig skade, men selv sagt kan det være en mulighet for at også disse led endet under angrepet. Han så flere familier som hadde gjemt seg i kjellerne. - De allierte styrker vendte tilbake i god behold og er allerede gått inn i annen tjeneste. Angrepet begynte kl. 9.30 og var ferdig kl. 15.30.

Sånnendrag av nyhetene 29/12: Den britiske utenriksminister har vært i Moskva og konferert med Stalin om krigføringen. I Washington fortsetter Roosevelt og Churchill sine drøftinger. I Libya fortsetter opprydningen. På Østfronten fortsetter den russiske framgang. Igår erobret de Novosil øst for Orel. På Malaya kjempes der sør for Ipoh. I nat angrep britiske fly Wilhelmshaven, Emden, Dunkirque.

Oversikt over krigshendingene i uka 21 - 28 desember 1941.

Meget er hendt i denne juleuka som styrker vår tillit til endelig sej for de allierte. Mens nyte tene fra det fjerne Østen fortsatt har vårt dårlige er tyskerne tilføyet hårde slag i Libya og Rusland. Men den viktigste begivenhet har vårt Churchills besøk i Washington. Hensikten med dette besøk var å drøfte de alliertes strategi i kampen mot aksen. Konferansene mellom de militære og økonomiske sjefene i begge land er begynt og der kan allerede påvises hindgripelige resultater. Således har Kanada og U.S.A. slått sammen sine resurser og revet ned alle tollmurer og grensesperringer som kunne virke hindrende på produksjonen i de 2 land. Churchills tale i kongressen ble en historisk begivenhet, og for churchill selv ble den en triumf. Tilhørerne reiste seg i begeistring når han omtalte Ruslands heltemodige kamp og Kinas seige motstand gjennom mange år. De lo med ham når han nevnte Mussolinis dumme skryt som nå hadde ført landet opp i sammenbruddet, og ovasjonene tok ingen ende da han slo fast at Japan måtte få en lærpenge som de og verden aldri ville glemme.--- Samtidig med konferansen i Washington holdtes konferanser i Moskva og Chungking hvor en militæravtale mellom Kina og Storbritania ble undertegnet av general Wewel og Chiang Kai Chek. Derer ikke sendt ut noen opplysninger som kan legge grunnlag for slutninger av noen av disse konferanser, men så pass kan sies at de planer for de alliertes krigføring som er blitt lagt i meget høy grad vil effektivisere de alliertes innsats og gi dem høve til å slå hårdt til.

I Libya har de britiske tropper forfulgt det hell de hadde i forrige uke og ryddet Cyrinaika på 22 dager kortere tid enn under offensiven ifjor. Italienerne er ringet inn og tyskerne forfølges. Den britiske flåte og det britiske flyvåpen har spillet en stor rolle i kampene. 6 flentige transportskip er senket av ubåter og det britiske hærdømme i luften var aldri truet under kampene. De retinerende tyske kolonner har stadig vært utsatt for angrep og tilbaketrekningen har etterhvert utviklet seg til panisk flukt. De siste meldinger forteller at etterat von Rommels styrker har vært drevet 400 km. hjemover er de nå tvunget til arrierekamper. Der har vært et veldig bytte av krigsmateriell. 13 tusen fanger er kommet til Egypt og like mange ventes på å bli transportert dit. Hvordan stillingen virkelig har vært i Libya får en et bilde av når korrespondenter beskriver, at de britiske troppe har den beste skyteskive de kan ønske seg i de tyske kolonner og har høv til å gjøre gjengjeld for alt hva de lod ved Dunkirk og i Hellas. Benghasi ble tatt uten kamp og fienden er nå forfulgt langt forbi Agedabia. Flere flyplasser ved Syrtebukta er ødelagt eller erovert. Britiske patruljer er nått lenger enn helveis mellom Benghasi og Tripolis.

Mens de tyske arméer var på tilbaketog i Rusland avskjediget Hitler von Brauschitsch som øverstkommanderende for den tyske hær. Hans begründelse for dette skritt var høyst påfallende. Han innrømmet at det russiske felttog hadde utviklet seg til dimensjoner som hadde overgått alle antakelser. Hans eneste grunn var at han fulgte en innskytelse. At han selv var kommandoen nå betyr bare en innrømmelse av at han fraskriver seg ansvaret for de feiltrinn som er begått. Også Gøbbels siste tale var yndelig. Han ba sivilbefolkningen om å ofre varme underklær for soldatene på østfronten. Løgnpropagandaen viser seg ikke å ha noen virkning lenger. Nå sutrer Hitler og Gøbbels over sine egne vanskeligheter og bønnfaller sine soldater om å holde ut mot den samme fiende de gjentatte ganger har proklamert som knust. På østfronten har Tyskland lidt et av sine mest forsmedelige nederlag. Hitler har ikke nått et eneste av de mål han har satt seg. Men den største seir rus-

ne har hatt er mindre håndgripelig. De har levert avgjørende bevis r at de nasistiske svartekunstnere ikke er uovervinnelige. Hver neste dag har bragt meldinger om russisk framgang. Det er bare på Krim tyskerne har vært i stand til å gå til angrep, men her er de stadig slått tilbake av Sebastopols forsvarere. På Leningradfronten er store tyske styrker slått på flukt i Volchov området og er trengt 40 km. forbi Volchov. Restene av de tyske styrker som ble drevet ut av Tjkin forfølges og lider meget alvorlige tap. På Moskva fronten ble Kaluga tatt i midten av uka. Det betyr ikke bare at tyskernes offensiv er slått tilbake, men at russerne har brukt igjennom den linje som Hitler problemerte at han hadde trukket sin här tilbake til. Begge de tyske flanker angripes heftig. Russerne er gått over elva Oka på flere punkter. Ved gjenerobringen av Alexin tok russerne en mengde materiell. Lichwin, ca. 90 km. vest for Tula er også gjenerobret, og øst for Orel er Novosil etter på russiske hender. De siste rapporter forteller at moralen blandt de tyske soldater på østfronten er meget dårlig og der er meget sykdom blandt dem. Tapene er voldsomme, og meldingene forteller om titusener falne, sårede og falne hver eneste dag. De tyske forsyningelinjer blir vanskeligere å opprettholde og soldatene lider meget under dette. De russiske forsyningelinjer er korte og de kan både få fram forsyninger og avløsning uten vanskeligheter. Hertil kommer at den russiske moral er bedre enn noensinne tidligere.

I Jugoslavia fortsetter kampene. Sjefen for de serbiske og greske tropper har angrepet tyske stillinger og drevet dem tilbake. De største kamper har funnet sted i distrikten vest for Belgrad. Belgrad radio meddelte for noen dager siden, at det så ut til at oberst Mohailovitsch (patriotenes fører) står sterkere i desember enn i september.....

Det fierne Østen. Honkong er falt etter 17 dagers heltemodig kamp. Overmakten ble for stor. Det har vært en kritisk uke på Filippinerne hvor de amerikanske og innfødte tropper hittil har maktet å holde japanerne stangen, påross av å disse her fått flere forsterkninger fram. Manilla ble erklært for åpen by, men japanerne tar øyensynlig ingen hensyn til dette og der har vært flere bombeangrep siden og sivilbefolkningen har lidt store tap. De nederlandske styrker har spillet en stor rolle og har ialt senket 3 japanske destroyere og 4 store transportskip i denne uka. På Malaya raser veldige slag omkr. Ipoh. Midway motsætter veldige angrep og Gilbert øyene er også angrepet. I de 3 første uker i krigen har amerikanerne senket 26 japanske skip.

På vestfronten har det britiske flyvåpenet rettet tunge angrep mot Brest og Wilhelmshaven, flyplasser og industridistrikter i NV Tyskland og skibsfart utenfor norskekysten.

Nyhetene for Norge har vært gode. Det første handelskip som er bygget for norsk rekning under krigen gikk av stabelen i England i da ne uka. Det er 7500 tonns dieselmotorskip og det får navnet "Kong Håkon 7". Dåpsseremonien ble foretatt av fru statsråd Sunde. Det ble opplyst at i de 20 måneder Norge har vært med i krigen har tapene vært 173 skip og 984 sjøfolk er savnet. I begynnelsen av det te året var tapene ca. 79 tusen tonns pr. måned. I de siste 6 måneder har de vært gjennomsnittlig 17 tusen tonns. Dette siste tall tilsvarer de norske tap før okkupasjonen. Vi må være forberedt på ennå større tap, men når produksjonen om kort tid vil øke ennå mere, vil vanskelighetene være overvunnet.

Norge fikk julehilsen fra kong Håkon. Han takket for loyalitet og minnet om at vanskene hadde buntet alle nordmenn sammen. Statsminister Nygårdsvold talte også til det norske folk. Han uttalte bl.a.: "Stillingen for frihetens sak er meget, meget bedre idag enn for et år siden. Vi kjemper ikke alene. Rusland har tilføyet nasityskland slike tap at deres krefter ebber ut. Amerika er kommet med og vi kan være sikre på at motgangen bare vil øke deres anstrengelser. Amerika, det britiske verdensrike, Rusland og Kina, de undertrykte folk hos alle er frihetsvilljen mørre brennende enn noensinne og hatet mot forrederne sterkere. Hjo, seiren er sikker nok den." ---"

Statstilsminister Churchill s besøk i Washington vil uten tvil komme til å stå som en av de viktigste begivenheter i denne krig. Det er første gang en britisk statsmann har talt i kongressen. Hans tale vakte veldig oppsikt og avisene i Amerika er spekket med lovord over hans ukuelige vilje til seier som kommer til uttrykk i talen hans. Vigjengir her det lite udrag: - Jeg er kommet til Amerika for sammen med pr. Roosevelt å avgjøre de økonomiske og militære planer for vår strategi. Aksemaktene vet at at de vil møte en vanskelig skjønne hvis de ikke greier å slå oss med våpen. Derfor er de så brutale og hensynsløse. Vi er overlegne i ressourser, men vår krigsproduksjon er ikke langt når ferdig mobilisert. I de siste 20 år arbeidet Amerika og Storbritania for freden, mens de andre i al hemmelighet har forberedt seg på ny krig. Hvis Tyskland hadde forsøkt invasjon av England etter Frankrikes sammenbrudd og hvis Japan før minste enn et år siden hadde begynt sine angrep, er det ingen som kan si hvilken stor ulykke som ville ha kommet oss. Men nå kan vi med fortrøstning møte enhver fare. Forutsatt at alle anstrengelser blir gjort og der vises lojalitet og mannemot og kreftene settes inn, forutsatt at alt innsilles på krigen, vil slutten av 1942 finne oss i en avgjort bedre stilling enn idag, og i 1943 vil vi ha initiativet alle steder. Som Roosevelt har sagt, vi må forberede oss på en lang krig. Men så lenge vi har tatt på vår sak vil seieren ikke bli nektet oss. Russernes heltemodige kap for sin fedrejord har slått dype sår i den nasistiske krigsmaskin både materielt og sjelelig. Den skrytende Mussolini må allerede ansees som slått. I mange måneder forberedte vi oss på å ta initiativet i Libya. Vi var aldri i stand til å få overlegenhet i antall. Vi måtte stole på bedre våpen. Det er første gang vi har møtt "hunerne" på like fot. Fendens styrker i Libya var ca. 150 tusen mann, derav 1,3 tyskere. Jeg er glemt for å kunne si at felttoget i Libya har vist, at med gode våpen kan vi knuse Hitler hvor vi så enn finner ham. De forente staterforenet som aldri før har trukket sverdet for frihetens sak. Alle disse fiktia har fått folkene i de okkuperte og undertrykte land til å spille sin rolle. Våre seire har gitt dem nytt mot. Ennå sterke bremer hatet mot Quislingene. - Når Amerika ikke var i stand til å slå ned det japanske forrederiske angrep øyeblikkelig, så skyldes det dets hjelpti. Storbritania og Rusland. Jeg tør si, at historien vil vise at valget var riktig. Mange folk undrer seg over at Japan på en dag kunne erklære krig både mot Storbritania og Amerika. Forklaringen er at Japan i mange år har vært ledet av militære organisasjoner med ulikne planer og denne krig har vært forberedt lenge. Hva slags folk innbiller Japan jeg vi egentlig er? Etter det som de nå har foretatt må de jo vite at den oppgave de har påtatt seg fører dem i døden. De må få en læreperiode som de og verden aldri glemmer. - Her er vi samlet for å forsvarer at som er kjært for frie menn. Hvis vi hadde stått sammen etter forrige krig ville det aldri ha hentet oss. Turge hammerslag måtte til for å svise oss sammen. I dager som kommer må vi for vår egen sikkerhets skyld og for andres skyld arbeide sammen i verdighet, fridom og fred.

Aksjon fra Tyskland mot Tunis og Sues?

Der er mange tegn som tyder på at Hitler forbereder en ny aksjon i Middelhavet. Alle meldinger om britisk senkning av skip innenfor spansk territoriafarvann og alle provokasjoner mot spansk skipsfart, press på Vichy regjeringen osv. får en til å trekke slike slutninger. Spaniske miltærmen begynner å omtale Tunis som krigssone. En spansk avis skrev således for noen dager siden: "Tunis vil uten tvil spille en rolle i offensiven som Tyskland forbereder, som ingen har tenkt. Tyskerne vil slå til." - Der er også meldinger om store troppekoncentrasjoner i de italienske utskibningshavner og i Hellas og Romania. Sikker er det at tyske skynder seg med å skape foranstaltninger som kan stanse fortsatt britiske framstøt i Tripolis. Det brennende spørsmål er hvorvidt det britiske flyvåpen og flåten kan hindre transportene.